

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/97/2020
Identifikačné číslo spisu: 6710214541
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6710214541.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Mäspoma, spol. s r.o., so sídlom T.G. Masaryka 8, 960 01 Zvolen, IČO: 00 650 803, zast. JUDr. Radkom Petruňom, advokátom, AK ABELOVSKÝ - PETRUŇO, so sídlom Tehelná č. 189/2, 960 01 Zvolen, IČO: 40 242 315 proti žalovanému: HASI-HÁZ Kft., so sídlom Erdei Ferenz utca 2/b, 4090 Polgár, Maďarská republika, IČO: 12 837 007, zast. JUDr. Andrejom Molnárom, advokátom, so sídlom ul. Majlátha 2518/14, 077 01 Kráľovský Chlmec, o zaplatenie 22.566,15,- Eur s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 07. februára 2019, č. k. 43Cob/94/2018-855, takto

rozhodol:

Rozsudok v Banskej Bystrici zo dňa 7. februára 2019, č. k. 43Cob/94/2018-855 a rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 9. marca 2018, č. k. 16Cb/8/2011-801 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Zvolen na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 09. marca 2018, č. k. 16Cb/8/2011-801, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 48,- Eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 48,36 Eur od 30. novembra 2008 do zaplatenia a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Konanie o zaplatenie sumy 7.297,99 Eur zastavil. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným bola v ústnej forme uzavretá kúpna zmluva o dodávke červenej mletej papriky, dodanej žalobcom žalovanému, cenu ktorej v lehote splatnosti faktúr nezaplatil. Žalobca si pôvodne uplatnil nárok na zaplatenie sumy 5.022,96 Eur s prísl. z titulu zaplatenia kúpnej ceny, ktorý zmenil podaním zo dňa 22. marca 2011 tak, že žiadal zaplatiť zvýšenú sumu, a to 22.566,15 Eur so 14,25 %, resp. 9 % ročným úrokom z omeškania z jednotlivých súm špecifikovaných žalobcom od ich splatnosti až do zaplatenia a vyčísľil úroky z omeškania ku dňu 28. novembra 2011 v sume 12.852,71 Eur. Po podaní a rozšírení žaloby vzal žalobca žalobu podaním zo dňa 24. augusta 2012 späť v časti sumy 20,16 Eur a úrokov z omeškania vo

výške 14,25 % ročne z jednotlivých žalobcom špecifikovaných súm od ich splatnosti až do zaplatenia tak, že zotrval na žalobe v časti zaplatenia sumy 22.545,99 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 5.022,96 Eur od 22. septembra 2010 do zaplatenia a zo sumy 17.523,03 Eur od 22. marca 2001 do zaplatenia. Následne podaním zo dňa 03. septembra 2017 žalobca vzal žalobu späť aj vo výške príslušenstva v sume 7.297,99 Eur. Predmetom sporu ostalo zaplatenie sumy 15.248,-Eur, ktorá v sebe subsumuje úhrady faktúr pod č. 5073300069 so splatnosťou 28. februára 2008 na sumu 24.875,- Eur, z ktorej zostala neuhradená suma 875,- Eur, úhrada časti faktúry č. 5083300008 so splatnosťou 21. mája 2008 na sumu 1.750,- Eur, ktorá zostala neuhradená celá, úhrada faktúry č. 5083300019 splatná 22. júla 2008 na sumu 4.900,- Eur, z ktorej zostala nezaplatená suma 4.860,80 Eur, faktúra č. 5083300021 splatná 29. júla 2008 na sumu 3.900,- Eur, ktorá zostala neuhradená celá, rovnako ako zostali neuhradené v celom rozsahu aj faktúry: č. 5083300024 - splatná 06. augusta 2008 na sumu 3.000,- Eur, č. 5083300026 splatná 21. augusta 2008 na sumu 700,- Eur, č. 5083911142 splatná 09. januára 2008 na sumu 48,40 Eur a č. 5083911139 splatná 09. januára 2008 na sumu 113,80 Eur. Žalobca si uplatnil aj právo na úrok z omeškania 14,25 % ročne z jednotlivých súm od ich splatnosti až do zaplatenia okrem posledných dvoch súm, u ktorých žiadal priznať úrok z omeškania len vo výške 9 % ročne.

1.2. V priebehu konania vzniesol žalovaný voči pohľadávke žalobcu v rámci procesnej obrany kompenzačnú námietku vo výške 15.200,- Eur titulom náhrady škody, ktorá mu vznikla zaplatením pokuty za ochranu kvality vo výške 4.092.372,00 HUF, ako aj poplatku vo výške 42.552,00 HUF, vrátane trov konania vo výške 26.500,00 HUF v súvislosti s vadne dodanou mletou paprikou žalobcom v mesiacoch september a október 2005, u ktorej boli prekročené hodnoty ochratoxínu A, uloženú mu na základe rozsudku Krajského súdu Hajducko-Bihárskej župy 7K.30.381/2007-6 zo dňa 25. októbra 2007, ktorým bola v správnom konaní zamietnutá žaloba žalovaného o zrušenie rozhodnutia správneho orgánu štátnej služby verejného zdravotníctva a lekárskej služby č. 1782-8/2006 zo dňa 14. novembra 2006, ktoré rozhodnutia boli potvrdené rozsudkom Najvyššieho súdu Maďarskej republiky KfVII.37.492/2007/4 pod sp. zn. 7K.30.381/2007. Žalovaný zaplatil pokutu za nedodržanie kvalitatívnych vlastností mletej papriky (dodanej mu žalobcom), ktorú distribuoval po prebalení do obchodnej siete v Maďarsku v 100 g balení. Mletá paprika, ktorú žalovaný kúpil od žalobcu nespĺňala kvalitatívne limity hodnôt ochratoxínu A platné v Maďarsku, čo zistili kontrolné orgány Maďarskej republiky, keď namiesto 0,49 mg/kg obsahovala mletá paprika dodaná žalobcom žalovanému hodnotu ochratoxínu A až 16mg/kg a zo strany žalobcu tak boli podstatným spôsobom prekročené zákonné požiadavky na obsah ochratoxínu A v mletej červenej paprike.

2. Zo súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania vyplynulo, že v rozhodnom období laboratórium, ktoré vykonávalo skúšky pre žalobcu, deklarovalo, že látka ochratoxín A, nachádzajúca sa vo vzorke mletej papriky predloženej žalobcom, je v norme. Žalobca v rozhodujúcom období doložil k dodávkam mletej červenej papriky v objeme 20-25t žalovanému len certifikáty jej kvality, bez laboratórnych výsledkov. Žalovaný predložil v konaní prehľad platieb a výpisy z účtov bánk o úhrade pokuty v ôsmich platbách v roku 2010 (čl. 653 a nasl. spisu) a predložil aj prehľad dodávok mletej papriky od žalobcu a ním vystavené faktúry ohľadom papriky, ktorá bola predmetom kontroly orgánov Maďarskej republiky (čl. 754 spisu). Z výsluchu svedkyne V., ktorá pracovala u žalobcu ako vedúca laboratória a aj ako vedúca sušiarne súd prvej inštancie zistil, že žalovaný reklamoval u žalobcu potom, ako kontrolné maďarské orgány zistili prekročenie hodnoty ochratoxínu A, aj ďalšiu dodávku mletej červenej papriky v množstve 500 kg, ktorá obsahovala rovnako zvýšené hodnoty ochratoxínu A, ktorú ale žalobca žalovanému vymenil.

2.1. Voči nároku žalovaného uplatneného formou kompenzačnej námietky z titulu náhrady škody vzniesol žalobca námietku premlčania, ktorú súd vyhodnotil s poukazom na ust. § 404 Obchodného zákonníka ako nedôvodnú. Okresný súd, pri rozhodovaní o opodstatnenosti kompenzačnej námietky žalovaného, vychádzajúc z rozhodnutia Najvyššieho súdu Maďarskej republiky, ktorý potvrdil rozhodnutia nižších správnych orgánov Maďarskej republiky o pokute v zníženej výške na základe pripojeného protokolu o tom, že bola prekročená hodnota ochratoxínu A, bol toho názoru, že žalobca dodal žalovanému vadnú papriku, a teda boli splnené zákonné podmienky pre priznanie náhrady škody žalovanému, ktorá mu vznikla zaplatením pokuty v súvislosti s nekvalitne dodaným tovarom zo strany žalobcu. Z výsluchu konateľa žalovaného súd zistil, že predmetom kontroly maďarských štátnych orgánov nebola iná paprika než tá, ktorá mu bola v rozhodnom čase dodaná žalobcom, preto po

preskúmaní výšky žalovaným vzneseného nároku na náhradu škody s prísl. a po preukázaní úhrady pokuty v sume 4.092.372,00 HUF, zodpovedajúcej sume 15.200,- Eur žalobu žalobcu v tejto časti z dôvodu zániku pohľadávky žalobcu započítaním, zamietol a v časti rozdielu 48,- Eur zaviazal žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 48,36 Eur od 30. novembra 2008 do zaplatenia (nesprávne uvedená suma 48,36 Eur namiesto 48,- Eur).

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil podľa § 365 ods. 1 písm. d/ písm. f/ a písm. h/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) a v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že odvolací súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 15.199,64 Eur, prípadne zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, a to z dôvodu, že napadnutý rozsudok považoval za vecne nesprávny a nezákonný, rozhodnutie je nepreskúmateľné a nedostatočne zdôvodnené, keď z rozhodnutia nevyplýva, na základe akých dôkazov a úvah dospel súd k záveru o existencii pohľadávky žalovaného. Výrok rozhodnutia je podľa odvolateľa navyše rozporuplný, keď na jednej strane okresný súd ukladá žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 48,- Eur a na druhej strane priznáva žalobcovi nárok na úroky z omeškania z tejto sumy namiesto priznanej istiny 48,- Eur, ktorú zrejmu nesprávnosť navrhol s prihliadnutím na odôvodnenie rozhodnutia opraviť

3.1. Žalobca vo svojom odvolaní uviedol, že z rozhodnutia Najvyššieho súdu Maďarskej republiky ani náznakom nevyplýva, že by tovar distribuovaný na maďarský trh, za nedodržanie kvality ktorého bola žalovanému uložená pokuta bol tým tovarom, ktorý žalovanému dodal žalobca. Obchodné meno žalobcu sa síce spomína v rozhodnutí správnych orgánov zo dňa 14. novembra 2006, avšak len v tom kontexte, že žalovaný v čase vykonanej kontroly kontrolným orgánom deklaroval, že nakupuje mletú papriku od dvoch subjektov, a to od žalobcu a od talianskej spoločnosti De Lorenzi, avšak z uvedeného rozhodnutia nevyplýva, že by kontrolný orgán podrobil rozboru vzorku práve tej mletej papriky, ktorú žalovanému dodal žalobca. Pokiaľ žalovaný kontrolnému orgánu poskytol zámerne zavádzajúcu - nepravdivú informáciu o tom, že mletá paprika, vzorka ktorej bola podrobená rozboru, bola dodaná žalobcom, hoci sa v skutočnosti jednalo o mletú papriku dodanú iným subjektom, nemá tento fakt žalobca (a ani kontrolný orgán) ako ovplyvniť a ak by hypoteticky bolo pravdou, že žalobca dodal žalovanému vadnú mletú papriku, žalobca sa bránil tvrdením, že si žalovaný nesplnil povinnosť prezrieť a odkontrolovať prevzatý tovar, ktorá mu vyplýva z ust. § 427 ods.1 Obchodného zákonníka, preto mu v zmysle ust. § 428 ods.1 a 2 v spojení s § 440 ods.12 Obchodného zákonníka nemožno nárok na náhradu škody priznať. Podľa názoru žalobcu súdom vykonané dokazovanie preukázalo, že žalovaný nevynaložil ani len snahu tovar skontrolovať, avšak skutočnosť, že žalovaný len balil a distribuoval tovar, ho nezbavuje povinnosti prezrieť tovar, ktorý od žalobcu kúpil a ani zodpovednosti oznámiť vady tovaru bez zbytočného odkladu predávajúcemu. Podľa ust. § 440 ods.2 Obchodného zákonníka potom podľa odvolateľa platí, že uspokojenie, ktoré možno dosiahnuť uplatnením niektorého z nárokov väd tovaru podľa ust. § 436 a § 437 Obchodného zákonníka nemožno dosiahnuť uplatnením nároku z iného právneho dôvodu, pretože žalovaný zákonným spôsobom nepostupoval.

3.2. Tvrdenie žalovaného, že reklamoval kvalitu dodanej papriky odvolávajúc sa na výpoveď svedkyne V. F., je podľa žalobcu tvrdenie pravdivé len čiastočne a takýto dôkaz preto nemá v prejednávanej veci dôkaznú relevanciu. Svedkyňa reagovala jej výpoveďou len na obsah listu zo dňa 05. januára 2007, ktorý predložil súdu žalovaný, z ktorého obsahu nevyplýva, že by žalobca uznával nekvalitu tovaru, ktorého sa predmetný list týka a nie je možné dedukovať ani to, že sa táto reklamácia týka tovaru, zaplatenia kúpnej ceny ktorého sa žalobca touto žalobou domáha, resp. že by sa mala týkať tovaru, o ktorom žalovaný tvrdí, že bol vadný a dôvodom uloženia pokuty. Navyše reklamácia bola vybavená poskytnutím náhradného plnenia, čím došlo k uspokojeniu nároku žalovaného z väd tovaru.

3.3. V odvolaní žalobca tiež tvrdil, že žalovanému vznikla škoda v podobe uloženej sankcie v dôsledku jeho vlastného konania (uvedenia mletej papriky na maďarský trh), a nie v dôsledku konania žalobcu (dodania tovaru žalovanému), preto dodanie papriky žalovanému nemalo samo o sebe za následok uloženie sankcie, ergo absentuje tu príčinná súvislosť okrem vzniku škody ako základný atribút pre náhradu škody. Navyše žalovaný nepodrobil ani len jednu vzorku dodaného tovaru laboratórnym rozborom na zistenie prítomnosti ochratoxínu A v paprike.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

Zastal názor, že práve zapríčinením žalobcu bola žalovanému správnymi orgánmi Maďarskej republiky uložená pokuta za to, že mu žalobca dodal papriku, ktorá nezodpovedala kvalitatívne ním deklarovanej podmienkam a ktorá bola v rozpore s platnými predpismi Maďarska. Žalobcom tvrdená argumentácia, že odoberal papriku aj od talianskej spoločnosti sa podľa žalovaného nezakladá na pravde, pretože v tom čase z Talianska papriku nekupoval, keďže ju vo veľkom množstve dodával práve žalobca. Zdôraznil, poukajúc na výpoveď pracovníčky žalobcu V. F., že žalobca pri každej dodávke, ktorá bola predmetom uloženia pokuty, pripojil certifikát, ktorým zaručoval kvalitu dodanej papriky, avšak každý bol rovnaký, a to s tými istými údajmi deklarovanými kvalitu tovaru, ktorá reálnemu stavu nezodpovedala. Nestotožnil sa ani s tvrdením žalobcu, že by zanedbal svoje povinnosti vyplývajúce mu z § 427 Obch. zák., pretože pri takejto vade nešlo o vadu zjavnú, ale o vadu skrytú, ktorú nemohol žalovaný po prebratí tovaru zistiť, pričom túto vadu, a to nadmerné množstvo ochratoxínu A mala mletá paprika už v čase prechodu nebezpečenstva škody na tovare. Žalovaný postupoval zákonným spôsobom a kontaktoval žalobcu prostredníctvom jeho pracovníkov, reklamácia prebehla najmä ústne - telefonicky, preto tvrdenie žalobcu, že žalovaný ho neinformoval o tom, že mu správny orgán uložil pokutu skoro 40.000,- Eur za nekvalitnú papriku ktorú mu dodal, nie je pravdivé. V závere vyjadrenia dodal, že žalobca si bol vedomý toho, že dodáva na maďarský trh papriku, ktorá má zodpovedať platným predpisom na území Maďarska a dodanými certifikátmi túto kvalitu deklaroval, čo však skutočnosti nezodpovedalo. Žalobca nevyhotovil Protokoly o laboratórnej kontrole a k jednotlivým dodacím listom - CMR pripojil len certifikáty deklarujúce kvalitu papriky.

5. K podaniu žalovaného sa opätovne vyjadril žalobca, ktorý poukázal na to, že tovar, ktorý bol predmetom kontroly, žalovaný zlikvidoval, takže žalobca nemal možnosť si overiť, či sankcionovaný tovar bol práve tovarom dodaným žalovanému žalobcom, pričom zo žiadneho rozhodnutia predloženého žalovaným nevyplýva priamo, že by maďarské orgány za pôvodcu pokutovanej papriky označili práve žalobcu. Poukázal na výpoveď konateľa žalovaného (zaznamenané v zápisnici z pojednávania zo dňa 09. septembra 2016), ktorý pripustil, že fuguroval i ďalší partner, ktorý dodával papriku z Talianska. Ak by aj teoreticky žalovaný preukázal v konaní, že predmetom kontroly bola mletá paprika dodaná žalobcom, úvaha o vadnosti dodaného tovaru nie je podľa žalobcu na mieste aj s ohľadom na to, že predmetná paprika je vadná len z pohľadu maďarskej legislatívy, avšak z pohľadu legislatívy Európskej únie, resp. slovenskej legislatívy vadná nie je, pretože hodnota ochratoxínu A zistená v kontrolovanom tovare európske, resp. slovenské limity nepresahuje. Žalobca nemal v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy vedomosť o tom, na aký spotrebiteľský trh mieni žalovaný mletú papriku umiestniť, navyše ani sám žalovaný nemal vedomosť o existencii limitov stanovených maďarskými právnymi predpismi pre hladinu ochratoxínu A v mletej paprike, čo vyplýva z obrany žalovaného v konaní pred maďarskými kontrolnými orgánmi voči uloženej sankcii na strane 7 rozhodnutia Najvyššieho súdu Maďarskej republiky. Žalobca zdôraznil, že tvrdenie žalovaného, že povaha tovaru mu neumožnila vykonať jeho kontrolu pri prevzatí vylučuje tá skutočnosť, že je určený na ľudskú konzumáciu, preto námatkovou kontrolou mohol zistiť jeho kvalitu a jeho vlastnosti, a to aj cestou laboratórneho skúmania, pričom tejto povinnosti ho nezbavovalo ani to, že žalobca dodal spolu s tovarom certifikáty, z ktorých malo vyplývať, že tovar má dohodnutú kvalitu. Žalobca tvrdil, že vykonával námatkové kontrolné rozbor mletej papriky, ktorú nakupoval od svojho dodávateľa a ktorú následne dodával žalovanému, ktoré obsahujú protokoly bližšie definované v jeho vyjadrení zo dňa 01. marca 2018, ktoré aj predložil. Z ich obsahu vyplýva, že sledované hodnoty ochratoxínu A nedosahovali ani v jednom prípade hodnotu nad 10mg/kg a obrana žalovaného s poukazom na § 427 ods.3 Obch. zák. v nadväznosti na ods.1 a 2 ohľadom účinkov preto neobstojí. V súvislosti s uvedeným žalobca preto zotrval na svojom tvrdení, že žalovaný existenciu kompenzačne uplatnenej pohľadávky na náhradu škody voči nemu nepreukázal a navrhol rozhodnúť odvolacím súdom tak, ako uviedol vo svojom odvolaní.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom zo dňa 07. februára 2019, č. k. 43Cob/94/2018-855, vo výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie v prvej výrokovej vete o uložení povinnosti zaplatiť žalobcovi 48,- Eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 48,36 Eur od 30. novembra 2008 do zaplataenia opravil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 48,- Eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 48,- Eur od 30. novembra 2008 do zaplataenia, vo výroku II. rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti druhej a štvrtej výrokovej vety potvrdil a

vo výroku III. žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

6.1. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil, keď dospel k záveru, že žalovaným vznesená kompenzačná námietka vo forme procesnej obrany žalovaného, ktorou si voči pohľadávke žalobcu započítal svoju pohľadávku titulom náhrady škody je dôvodná a žalobu žalobcu do výšky, v ktorej jeho pohľadávka zanikla v dôsledku započítania, zamietol.

6.2. Vzhľadom na to, že sa zmluvné strany nedohodli, ktorým právnym poriadkom sa budú spravovať vzťahy z ústne uzavretej kúpnej zmluvy na dodávku mletej červenej papriky, aplikoval podľa krajského súdu súd prvej inštancie správne na nárok uplatnený žalobcom z titulu úhrady kúpnej ceny čl. 1 a 4 písm. a) Nariadenia EP a Rady (ES) č. 593/2008 zo dňa 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), keďže zmluva o predaji tovaru sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu predajcu, ktorým bol v prejednávanej veci žalobca so sídlom podnikania na území Slovenskej republiky. Právomoc miestne príslušného slovenského súdu bola založená v zmysle čl. 5 Nariadenia Rady č. 44/2001 o právomoci a o uznaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podľa ktorého sa právomoc súdu zakladá podľa zmluvného plnenia, ktorým sa rozumie miesto dodania tovaru, ktoré sa nachádzalo na území Slovenskej republiky. Rovnako správne aplikoval nariadenie Rím I aj na nárok uplatnený žalovaným, ktorý sa spravuje čl. 4 ods. 4 cit. nariadenia, keďže má najužšiu väzbu s právnym poriadkom nášho štátu.

7. Z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že žalobca v konaní preukázal, že žalovanému dodal na základe ústnych objednávok mletú červenú papriku typu ASTA, sladkú aj štiplavú, ktorú žalovaný prevzal, avšak faktúry (bližšie špecifikované v bode 1. tohto rozhodnutia), ktorých nezaplatenie kúpnej ceny je predmetom sporu, žalobcovi v celom rozsahu nezaplatil. Vzhľadom na to, že kvalita a akosť žalobcom dodávanej mletej červenej papriky nebola medzi zmluvnými stranami výslovne dohodnutá, bol žalobca ako predávajúci, ktorý vedel, že potravinový tovar je určený odberateľovi iného zmluvného štátu Európskeho spoločenstva so sídlom v Maďarsku povinný dodať tovar minimálne v ním deklarovanej kvalite.

7.1. Krajský súd ďalej vysvetľuje, že zmluva, ktorú medzi sebou žalobca a žalovaný uzatvorili ústne, nemusí výslovne určiť akosť dodávaného tovaru, avšak pre takýto prípad platí pravidlo funkčnej spôsobilosti tovaru, t.j. že bude použiteľný pre účel, ktorý vyplýva zo zmluvy a je stranám známy. Ak tento dohodnutý nebol, musí spĺňať požiadavku, aby výrobky uvádzané na trh alebo do obehu boli z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia spotrebiteľa bezpečné. Z dokladov predložených žalobcom k dodávkam papriky mletej v septembri a októbri 2005, a to certifikátov o kvalite žalobcom dodávaného tovaru vyplýva, že sám žalobca ako dodávateľ deklaroval konkrétne kvalitatívne znaky ním dodanej papriky a tým deklaroval, že ním dodaný tovar má konkrétne vlastnosti. V prípade, že žalobcom dodaný tovar - mletá červená paprika ním deklarované vlastnosti nemal, bol vadný, pričom za také vady tovaru nesie zodpovednosť predávajúci.

7.2. V konaní podľa odvolacieho súdu nebolo sporné, že žalobcom dodaná mletá červená paprika vykazovala v rozhodujúcom období rovnaké hodnoty ochratoxínu A, a to 0014 mg/kg. Žalovaný ako kupujúci nemusel a ani nemal dôvod zisťovať ihneď po prevzatí, ale ani neskôr, hodnoty ochratoxínu A, ani to, či tieto hodnoty reálne zodpovedajú žalobcom uvádzaným hodnotám, keďže sa nejednalo o vadu zrejmu na prvý pohľad, a teda zjavnú a zistenie väd, ktoré zjavnými vadami neboli, až s odstupom času, nič nemení na zodpovednosti žalobcu ako dodávateľa mletej papriky, ktorý povinnosti predávajúceho dodať mletú papriku v kvalite a akosti, ktorú sám deklaroval v ním priložených certifikátoch k jednotlivým dodávkam uskutočneným v roku 2005 nespĺnil.

7.3. Faktom podľa odvolacieho súdu bolo, že nadlimitné množstvo ochratoxínu A nemohol žalovaný pri preberaní mletej papriky zistiť, pričom na ťarchu zodpovednosti žalobcu ako predávajúceho ide aj to, že ním deklarované hodnoty si evidentne neskontroloval v čase, keď mletú papriku dodával žalovanému, ani on sám. Žalobca pritom vedel, že mletá paprika je určená pre Maďarsko, keďže kupujúci mal sídlo v Maďarskej republike. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že keďže žalovaný dostal ku každej dodávke certifikát o kvalite mletej papriky so stanovením hodnoty ochratoxínu A 0,0014 mg/kg, ktoré hodnoty neprekračovali hodnoty požadované platnými právnymi predpismi na území Maďarskej republiky, nemal žiaden dôvod vykonávať laboratórne kontroly, ktorými jedine bolo možné hodnoty ochratoxínu A reálne zistiť a problém preto nastal najmä v tom, že žalobca deklaroval kvalitu ním

dodávanej mletej papriky v rozpore so skutočnosťou, ktorú zistili až maďarské kontrolné hygienické orgány pri ním vykonávanej kontrole v obchodnej sieti 9. októbra 2006. Nič na tejto skutočnosti podľa krajského súdu nemení ani tvrdenie žalobcu o tom, že mletú červenú papriku kontrolovali na území Slovenskej republiky akreditované laboratória, keď len dva žalobcom predložené protokoly o skúškach (č. 50610 a č. 50283) sa mohli týkať kontrolovanej papriky, všetky ostatné sú z neskoršieho dátumu, než boli certifikáty dodané žalovanému spolu s paprikou v septembri a začiatkom októbra 2005.

7.4. Podľa krajského súdu žalovaný predložil v konaní dostatočné listinné dôkazy, a to rozhodnutia správnych orgánov, ako aj Najvyššieho súdu Maďarskej republiky, z ktorých jednoznačne vyplýva uloženie pokuty vo výške 4.092.372,00 HUF žalovanému za to, že boli porušené maďarské právne predpisy stanovujúce limity ochratoxínu A, ktorej úhradu žalovaný ôsmimi platbami tak, ako to vyplýva z bankových výpisov, ktoré sú súčasťou spisového materiálu, preukázal. Zaplatením pokuty sa majetok žalovaného o túto sumu znížil, pričom jej uloženie bolo v príčinnej súvislosti práve s vadnou kvalitou mletej papriky dodanej mu žalobcom, v dôsledku čoho musela byť následne celá dodávka mletej papriky na príkaz hygienických a správnych orgánov Maďarskej republiky zlikvidovaná. Škoda, ktorá žalobcovi vznikla bola ním vyčíslená na vyššiu sumu, než tú, ktorá zodpovedá pohľadávke žalobcu uplatnenej v konečnom dôsledku v tomto súdnom konaní v rámci procesnej obrany kompenzačnou námietkou len do sumy 15.200,- Eur s príslušenstvom.

8. V prejednávanej veci je v zmysle rozhodnutí súdov oboch inštancií daná zodpovednosť žalobcu za škodu spôsobenú žalovanému podľa § 373 a nasl. Obch. zák. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že pri prevzatí tovaru mohol žalovaný zistiť nadmerné hodnoty ochratoxínu A, ktoré mohol uplatniť v rámci väd, a tým zanedbal svoju povinnosť predísť vzniknutej škode, pretože žalovaný svoju prevenčnú povinnosť podľa ust. § 384 Obch. zák. a ani podľa § 415 OZ neporušil. K tejto argumentácii žalobcu odvolací súd uviedol, že pre žalovaným uplatnený nárok titulom náhrady škody s poukazom na § 440 ods. 2 Obch. zák. nie je jeho argumentácia právne relevantná a irelevantná je aj tvrdenie žalobcu o tom, že ho žalovaný včas neupozornil na vady ním dodanej mletej papriky a že vadu mletej papriky spočívajúcu v nadhodnotení ochratoxínu A u žalobcu nereklamoval. Podstatné pri posudzovaní opodstatnenosti kompenzačnej námietky žalovaného je podľa rozhodnutia odvolacieho súdu totiž v prejednávanej veci to, že žalovaný si neuplatnil pohľadávku z titulu zodpovednosti za vady, ale z titulu náhrady ďalšej škody, ktorá mu vznikla v dôsledku vadného plnenia žalobcu, pričom zodpovednosť za vady a zodpovednosť za škodu sú odlišnými právnymi inštitútmi, ktoré majú iný účel a sú založené na rozdielnych zásadách a predpokladoch ich vzniku. Zatiaľ čo zodpovednosť za vady stíha nedostatky vlastného plnenia poskytnutého predávajúcim a sleduje, aby sa objednávateľovi dostalo zo záväzkového právneho vzťahu plnenie bez akýchkoľvek väd, zodpovednosť za škodu sleduje oproti tomu účel, aby bola nahradená majetková ujma, ktorá vznikla následkom porušenia povinností alebo inej právom uznanej skutočnosti.

8.1. V spornej veci sa podľa záveru odvolacieho súdu nejedná o nárok žalovaného uplatnený z titulu zodpovednosti za vady tovaru dodaného žalobcom, pretože zo zodpovednosti za škodu môžu vzniknúť práva zhodné so zodpovednosťou za vady, ale tiež práva odlišné, ktoré v rámci zodpovednosti nie je možné uspokojiť. Uplatnením náhrady škody sa žalovaný nemienil domôcť kompenzácie hodnoty vadne dodanej mletej papriky, napr. zľavou z ceny, príp. odstránením väd, ale žiada náhradu skutočnej škody, ktorá mu zaplatením pokuty za vadnú papriku dodanú mu žalobcom a ním uvádzanú na trh v Maďarsku, vznikla.

8.2. Odvolací súd porušenie povinnosti zo záväzkového vzťahu ako predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu videl v dodaní vadnej papriky s prekročenými hodnotami ochratoxínu A v nej, v dôsledku čoho uplatňovaná škoda vznikla a začo následne bola žalobcovi uložená pokuta, a teda mu vznikla škoda. Z tohto dôvodu nie je pre žalovaným uplatnené právo podľa § 440 ods. 2 Obch. zák. titulom náhrady ďalšej škody potrebné, aby ako kupujúci vady tovaru reklamoval a ani to, aby bol dodržaný postup, ktorý by si vyžadovalo uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady. V tomto prípade ide totiž o nárok na náhradu škody uplatnený žalovaným, ktorý nebolo možné dosiahnuť uplatnením práv zo zodpovednosti za vady. Žalovaný v konaní preukázal, že mu žalobca dodal vadnú papriku s nadmernými hodnotami ochratoxínu A, prevyšujúcimi povolené hodnoty na území Maďarska, potvrdené súdnymi a správными rozhodnutiami, ktoré sú právoplatné a vykonateľné. Predpokladom pre riadne uplatnenie nároku na náhradu škody je preukázanie príčinnej súvislosti medzi vadným plnením a vznikom škody, nie je teda

nutné preukazovať riadne a včasné uplatnenie nárokov z väd tovaru. Treba len preukázať, že tovar bol vadný a že v dôsledku toho uplatňovaná škoda vznikla a v akej výške.

8.3. Z obsahu spisu vyplynul podľa krajského súdu jednoznačný záver, a síce že žalovaný v konaní preukázal nielen vznik, ale aj výšku škody, keď pokutu stanovenú mu správnym rozhodnutím ôsmimi platbami vo výške zodpovedajúcej započítanej námietke reálne zaplatil, pričom žalobca v konaní výšku pohľadávky, ktorú žalovaný započítal vo forme kompenzačnej námietky voči pohľadávke žalobcu, ani nenamietal. Preukázal dostatočne aj príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním žalobcu, a to dodaním vadnej mletej papriky s nadmernými hodnotami ochratoxínu A a udelením pokuty, zaplatením ktorej sa majetok žalovaného nesporne v sume 15.200,- Eur znížil. Žalobca tak nesie zodpovednosť za vznik škody podľa § 373 Obchodného zákonníka v nadväznosti na § 440 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorú by bol povinný žalovanému, pokiaľ by nenastali účinky platného započítacieho prejavu v zmysle § 358 Obchodného zákonníka a 580 Občianskeho zákonníka, uhradiť, a to aj keby bola premlčaná.

9. K žalobcom vznesenej námietke premlčania odvolací súd uvádza, že táto nie je s prihliadnutím na ust. § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého aj po uplynutí premlčacej doby môže oprávnená strana uplatniť svoje právo pri obrane alebo pri započítaní, ak sa obe práva vzťahujú na tú istú zmluvu alebo na niekoľké zmluvy uzavreté na základe jedného rokovania alebo niekoľkých súvisiacich rokovaní alebo sa právo sa mohlo použiť kedykoľvek pred uplynutím premlčacej doby na započítanie voči nároku uplatnenému druhou stranou, ako aj s prihliadnutím na ust. § 391 ods. 1, § 397, § 398 a § 404 Obchodného zákonníka dôvodná, pretože si žalovaný uplatnil svoj nárok v štvorročnej premlčacej lehote, a teda včas.

10. Odvolací súd v závere svojho rozhodnutia uviedol, že vzhľadom na to, že pohľadávka žalobcu uplatnená v tomto súdnom konaní presahovala výšku žalovaným započítanej sumy o 43,- Eur, súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobu žalobcu do sumy 15.200,- Eur z dôvodu zániku jeho pohľadávky započítaním zamietol a žalovaného zaviazal len na zvyšnú časť žalobcom uplatnenej pohľadávky vo výške 43,- Eur v súlade s § 409 a nasl. Obchodného zákonníka.

11. Žalobcom namietanú zrejmu nesprávnosť v rozhodnutí okresného súdu, ktorá je uvedená v prvej výrokovej vete pri sume 43,- Eur v časti priznania úroku z omeškania vo výške 9 %, odvolací súd opravil tak, ako je to uvedené vo výroku dovolaním napadnutého rozhodnutia a z vyššie uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré je v druhej výrokovej vete vecne správne, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v štvrtej výrokovej vete o trovách konania, odvolací súd podľa § 387 Civilného sporového poriadku potvrdil.

12. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) odôvodnené podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), podľa ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

13. V dovolaní, ktorého prípustnosť dovolateľ odvodzuje od ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., žalobca zastáva názor, že v rozhodovacej praxi súdov doteraz nebola riešená právna otázka, či „môže niesť predávajúci zodpovednosť za škodu vzniknutú kupujúcemu v podobe sankcie, ktorú mu uložil správny orgán príslušného štátu z dôvodu, že kupujúci uviedol na trh tovar, ktorého kvalita nespĺňala právne požiadavky tohto štátu?“.

13.1. Namietá vecnú nesprávnosť a nezákonnosť rozhodnutia odvolacieho súdu a zastáva názor, že ak by aj platilo, že tovar ním dodaný presahoval hodnoty deklarované v certifikátoch, nie je možné dospieť k záveru, že žalobca mal zodpovedať za škodu, ktorá vznikla žalovanému tým, že uviedol na regulovaný trh Maďarskej republiky tovar, ktorý nevyhovoval čo do hodnôt ochratoxínu A, normám platným pre maďarský trh, ak zároveň platí, že z pohľadu slovenského právneho poriadku a slovenských štátnych orgánov, by takýto tovar nebol považovaný za vadný, t.j. za jeho uvedenie na trh by nebolo možné pokutu uložiť. Tvrdí, že pokiaľ odvolací súd konštatoval, že zmluvný vzťah sa mal spravovať slovenským právnym poriadkom, nemôže obstať záver odvolacieho súdu, ktorý priznáva žalovanému

nárok na náhradu škody, vzniknutej preto, že žalovaný uviedol na trh Maďarskej republiky tovar, ktorý na tomto území podliehal regulácii, s vedomím, že žalobca ako predávajúci, bol povinný dodať tovar zodpovedajúci normám Slovenskej republiky. Podľa dovolateľa platí, že bez ohľadu na hodnoty deklarované v certifikátoch, žalobca bol povinný dodať tovar predovšetkým s parametrami stanovenými pre Slovenskú republiku, nakoľko sa zmluvný vzťah spravoval slovenským právnym poriadkom.

13.2. Podľa dovolateľa sa krajský súd nedôsledne a nesprávne vysporiadal aj s ne/existenciou atribútov nároku na náhradu škody, ktorú si žalovaný uplatnil v konaní kompenzačnou námietkou, nakoľko žalovaný nepreukázal, že sankcia uložená mu kontrolným orgánom, ktorá má predstavovať škodu žalovaného, bola uložená v dôsledku nekvality tovaru dodaného práve zo strany žalobcu. Podľa žalobcu bolo práve povinnosťou žalovaného (nie žalobcu) preukázať, že tovar, v súvislosti s ktorým mu vznikla škoda, bol dodaný výlučne žalobcom a povinnosťou žalovaného bolo tiež preukázať, že tento tovar bol vadný, a to z pohľadu záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, a nie z pohľadu právnych predpisov Maďarskej republiky. Zo žiadneho z rozhodnutí predložených súdu žalovaným podľa žalobcu nevyplýva, že by kontrolný orgán podrobil rozboru vzorku práve tej mletej papriky, ktorú žalovanému dodal žalobca. Z uvedeného je podľa žalobcu jasné, že konštatovanie žalovaného, že tovar kontrolovaný maďarskými úradmi bol tovarom, ktorým dodal žalovanému žalobca, zostalo len v rovine jeho tvrdení (navzájom si odporujúcich na str. 3 zápisnice zo dňa 1. decembra 2017 a str. 12 zápisnice zo dňa 09. septembra 2016), z ktorých žalovaný odvodzoval pre neho pozitívnu skutočnosť - existenciu porušenia povinnosti zo strany žalobcu a príčinnej súvislosti medzi dodávkou vadného tovaru žalovanému a uložením pokuty, a teda je to práve žalovaný, ktorý bol povinný toto tvrdenie preukázať. Žalobca namieta, že pokiaľ odvolací súd založil meritórne rozhodnutie na závere, v zmysle ktorého to bol žalobca, ktorý má preukazovať, že tovar, za ktorý bola uložená pokuta nepochádza od neho, a teda preukazovať negatívnu skutočnosť, je takéto rozhodnutie nezákonné, nesprávne a v rozpore s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, podľa ktorej od nikoho nemožno spravodlivo žiadať, aby preukazoval reálnu neexistenciu určitej skutočnosti (negatívna dôkazná teória).

13.3. Žalobca ďalej tvrdí, že žalovaný počas konania nepreukázal, že by sa žalobca dopustil takého porušenia právnej povinnosti, ktorej dôsledkom by bol vznik práve tej škody, ktorej náhradu si žalovaný v konaní uplatňoval. Ak totiž platí záver odvolacieho súdu, podľa ktorého sa zmluvný vzťah účastníkov spravoval slovenským právnym poriadkom, pri absencii výslovnej dohody o akosti tovaru, má tento zodpovedať len požiadavkám kladeným slovenskými právnymi predpismi a teda žalovanému vznikla škoda v podobe uloženej sankcie v dôsledku jeho vlastného konania (uvedenie tovaru na maďarský trh) a nie v dôsledku konania žalobcu (dodanie tovaru), nakoľko je na ťarchu žalovaného, že si neskontroloval, či tovar spĺňa limity stanovené predpismi vzťahujúcimi sa na územie kde tovar umiestnil. Z uvedeného podľa žalobcu jednoznačne vyplýva absencia príčinnej súvislosti medzi dodaním tovaru zo strany žalobcu a uložením sankcie žalovanému. Žalobca svoju argumentáciu opiera o uznesenie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 32Odo/37/2005 zo dňa 29. novembra 2006.

13.4. V súvislosti s nespĺnením povinnosti predchádzať vzniku škody zo strany žalovaného, dovolateľ namieta tiež skutočnosť, že odvolací súd úplne opomenul aplikovať ust. § 379, § 382 a § 384 Obchodného zákonníka, čo výrazne ovplyvnilo výsledok sporu v neprospech dovolateľa.

13.5. Napokon žalobca tvrdí nesprávne právne posúdenie v tom, že odvolací súd aplikoval na prejednávany spor ustanovenia Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (ďalej len Rím I), napriek skutočnosti, že toto nariadenie sa vzťahuje len na zmluvy uzavreté po 17. decembri 2009.

13.6. Dovolateľ na základe všetkých vyššie uvedených skutočností navrhol dovolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu (vo výrokoch II. a III.) ako aj rozsudok okresného súdu (vo výrokoch II. a IV.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že zaviazá žalovaného k zaplateniu sumy 15.199,64 Eur a zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

14. Podaním zo dňa 18. júna 2019 žalobca doplnil svoje dovolanie o tvrdenie, že oba sudy nižšej inštancie v rozpore s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu nesprávne právne vyhodnotili aj námietku ne/existencie platného započítacieho prejavu žalovaného, ktorú vzniesol žalovaný už pred súdom prvej inštancie. V tejto súvislosti na podporu svojich tvrdení poukázal na uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 26. mája 2010, sp. zn. 1MCdo/11/2008 a citáciu z podania žalobcu zo dňa 28. novembra 2017 v rámci

konania pred súdom prvej inštancie.

15. Žalovaný vo vyjadrení k podanému dovolaniu žalobcu navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné a uviedol, že sa v plnej miere pridržiava všetkých vyjadrení a dôkazov ním predložených pred súdom prvej inštancie, ako aj v rámci podaného odvolania, odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a tieto dôvody jeho dovolania sú len opakovaním jeho odvolacích dôvodov. Tvrdí, že počas konania súdy riadne zistili skutkový stav veci a bolo jednoznačne preukázané, že žalobca dodal žalovanému vadný tovar vedome, o čom svedčí skutočnosť, že nevyhotovil žiadne laboratórne merania na zistenie predmetnej škodlivej látky, avšak ku každej dodávke predložil žalovanému certifikát, ktorý mal zaručiť kvalitu tovaru a v prípade, ak by skutočne mal dodaný tovar kvalitatívne parametre podľa priloženého certifikátu (s hodnotou ochratoxínu A 0,0014mg/kg), nevznikol by žiaden problém (škoda). Rovnako poprel tvrdenia žalobcu, že tento si nebol vedomý, že tovar sa umiestni na maďarský trh, keďže dobre vedel, že žalovaný je spoločnosťou so sídlom a výkonom svojej podnikateľskej činnosti v Maďarsku a jednalo sa dlhoročnú spoluprácu.

15.1. Zastáva názor, že odvolací súd nemal dôvod na vec aplikovať ustanovenie § 382 a 384 Obchodného zákonníka, lebo zo strany žalovaného nedošlo k nesplneniu povinností ustanovenej právnymi predpismi ani k porušeniu povinnosti vo vzťahu k odvráteniu škody. Odvolací súd sa podľa žalovaného nemal dôvod riadiť sa ustanovením § 379 Obchodného zákonníka, nakoľko v danom prípade sa nejednalo o nepredvídateľnú škodu, keďže žalobca dlhodobo vykonáva svoju podnikateľskú činnosť v tomto obore, preukázateľne dodáva tovar aj iným odberateľom do Maďarska a mal vedieť, že ak dodá vadný tovar, môže byť uložená sankcia.

16. Dovolateľ vo svojom podaní zo dňa 11. septembra 2019, ktoré je reakciou na vyjadrenie žalovaného k dovolaniu žalobcu zopakoval svoje tvrdenia uvedené v dovolaní a zotrval na svojom návrhu.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

18. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

19. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

20. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p., v zmysle ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

21. Žalobca odvodzuje prípustnosť svojho dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. podľa ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

22. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

23. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ust. § 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ust. § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 421 C. s. p. v spojení s ust. § 432 ods. 1, 2 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

24. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj ust. § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (ust. § 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

25. Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ust. § 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ust. § 432 ods. 2 C. s. p.). Žalobca prípustnosť dovolania opieral o ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., avšak spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 432 až 435 C. s. p. dovolacie dôvody nevymedzil tak, ako to predpokladajú tieto ustanovenia.

26. Vo vzťahu k žalobcom namietanému dovolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. najvyšší súd uvádza, že ani z obsahu dovolania nie je možné určiť, v riešení akej právnej otázky malo podľa dovolateľa dôjsť k odklonu od ustálenej praxe najvyššej súdnej autority, ani skutočnosť, konkrétne akú ustálenú prax dovolacieho súdu mal žalobca na mysli, keď v dovolaní označil dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu za rozporné s rozhodnutím Najvyššieho súdu ČR zo dňa 29. novembra 2006, sp. zn. 32Odo/37/2005 a rozhodnutím Najvyššieho súdu ČR zo dňa 02. februára 2000, sp. zn. 29Cdo/2001/1999, vo vzťahu ku ktorým však dovolací súd obiter dictum uvádza, že predmetné rozhodnutia nie sú v tejto veci použiteľné s akcentom na skutočnosť, že Civilný sporový poriadok viaže prípustnosť dovolania v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. v písm. a/ a c/ výlučne na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR ako súdu dovolacieho. V nadväznosti na uvedené dovolací súd dáva do pozornosti dovolateľa aj uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 30. januára 2017, sp. zn. 3Obdo/70/2016, v ktorom uviedol, že dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., je viazaný na ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho a má sa ním zabezpečiť jednota uplatnenia právnej úpravy v rovnakých prípadoch, čím sa zvyšuje právna istota a subjektom práva sa umožňuje predvídať postup súdu, ktorý právna norma ukladá alebo predvída.

27. V súvislosti s doplnením dovolania žalobcu zo dňa 18. júna 2019 (na č. l. 929 spisu), kde tento uviedol, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd, v rozpore s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu nesprávne právne vyhodnotili námietku ne/existencie platného započítacieho prejavu žalovaného (z dôvodu, že pri vznesení kompenzačnej námietky v podaní zo dňa 29. decembra 2011 nie je zrejmé, že by právny zástupca konal za/v mene žalovaného), ktorú vzniesol žalobca ešte pred súdom prvej inštancie a na opodstatnenosť svojej argumentácie uviedol citáciu z uznesenia najvyššieho súdu zo dňa 26. mája 2010, sp. zn. 1MCdo/11/2008 a svojho podania pred okresným súdom zo dňa 28. novembra 2017 najvyšší súd uvádza, že na uvedenú námietku prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. nie je možné prihliadať, a to jednak z dôvodu, že v zmysle ust. § 433 C. s. p. dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo odvolacím súdom, tak ako to urobil žalobca v predmetnom podaní, ako aj z dôvodu, že v danom prípade sa jedná o argumentáciu novú, ktorú žalobca nijako nevymedzil v odvolaní, zdôrazňujúc fakt, že dovolanie nie je možné považovať za ďalšie odvolanie. Dovolací súd kladie v neposlednom rade dôraz na skutočnosť, že prihliadať na argumenty dovolateľa uvedené v podaní zo dňa 18. júna 2019, by bolo v rozpore i s ust. § 434 C. s. p., v zmysle ktorého dovolacie dôvody nemožno meniť a dopĺňať po

uplynutí lehoty na podanie dovolania, ktorá v predmetnej veci uplynula dňa 27. mája 2019.

28. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. by mal dovolateľ vysvetliť /a označením rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky doložiť/, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotná polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, nezodpovedá kritériu uvedenému v ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

29. Dovolací súd je toho názoru, že ak dovolateľ namieta, že odvolací súd založil meritorne rozhodnutie na závere, v zmysle ktorého to bol žalobca, ktorý má preukazovať, že tovar, za ktorý bola uložená pokuta nepochádza od neho, a teda preukazovať negatívnu skutočnosť, je takéto rozhodnutie nezákonné, nesprávne a v rozpore s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, podľa ktorej od nikoho nemožno spravodlivo žiadať, aby preukazoval reálnu neexistenciu určitej skutočnosti, aj v tomto prípade platí, že tvrdenie negatívnej dôkaznej teórie je zo strany dovolateľa argumentáciou novou (novotou) a samotná polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd rozhodol, nezodpovedajú významovo kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p..

30. Z obsahu dovolania je zrejмый i nesúhlas žalobcu s podľa neho nesprávnou absenciou aplikácie ust. § 379, § 382 a § 384 Obchodného zákonníka zo strany odvolacieho súdu na predmetnú spornú vec, avšak ani v tomto prípade dovolateľ nesplnil podmienky vymedzenia dovolacieho dôvodu podľa § 432 C. s. p. v zmysle vyššie uvedeného, ergo dovolací súd nemohol pristúpiť k skúmaniu prípustnosti dovolania v tejto časti. V kontexte k uvedenému dovolací súd uvádza, že žalobca počas celého priebehu doterajšieho konania pred súdmi oboch inštancií uvedený argument nepredostrel a obiter dictum pripomína, že dovolacie konanie má preskúmovaciu povahu. Z tejto povahy činnosti dovolacieho súdu vyplýva, že skutkový základ veci zistený súdom prvého stupňa, prípadne odvolacím súdom, nemôže byť v dovolacom konaní rozširovaný. Vychádzajúc z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku dovolací súd konštatuje, že tzv. novoty nie sú v zásade v dovolacom konaní prípustné, pretože dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a režim koncentrácie sporu nepripúšťa od istej fázy uplatňovanie práva novôt.

31. Napokon ako irelevantnú zhladal dovolací súd aj námietku žalobcu, tvrdiaceho nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu, spočívajúce v chybnej aplikácii ustanovení Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (ďalej len Rím I) na prejednávany spor, napriek skutočnosti, že toto nariadenie sa vzťahuje len na zmluvy uzatreté po 17. decembri 2009.

31.1. Dovolaciemu súdu v tejto súvislosti neušla skutočnosť, že hoci z bodu 58. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že tento vyjadril súhlas s postupom súdu prvej inštancie, ktorý na nárok uplatnený žalobcom aplikoval nariadenie Rím I (konkr. čl. 1 a 4), z rozhodnutia okresného súdu však táto skutočnosť nijako nevyplyva. Najvyšší súd uvádza, že bez ohľadu na uvedené, nariadenie Rím I sa uplatňuje na v ňom definované zmluvy uzatvorené po 17. decembri 2009 a z obsahu s vecou súvisiaceho spisu jednoznačne vyplýva, že zmluvný záväzok medzi žalobcom a žalovaným vznikol v dobe pred dňom nadobudnutia účinnosti nariadenia Rím I, teda v čase platnosti Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky 80/934/EHS (ďalej len Rímsky dohovor), ku ktorému Slovenská republika pristúpila dňa 1. augusta 2006 a v zmysle ktorého ak strany výslovne neurčili rozhodné právo, zmluva sa spravuje právom krajiny, ktoré má najužšiu väzbu s vecou, napríklad podľa miesta obvyklého pobytu alebo miesta ústredia strany plniacej zmluvu, prípadne podľa miesta podnikateľskej činnosti strany, ktorá plní zmluvu (konkr. čl. 1 a 4). Zhrnúc uvedené dovolací súd uvádza, že na právne vzťahy medzi zmluvnými štátmi, ktoré sú súčasne členskými štátmi Európskej únie sa od 1. augusta 2006 do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rím I prednostne aplikuje Rímsky dohovor ako medzinárodná zmluva majúca svoj právny základ v čl. 7 ods. 5 Ústavy SR, avšak hoci bola namiesto námietka žalobcu o nesprávnej aplikácii nariadenia Rím I na predmetnú vec zo strany krajského súdu, ostáva bez dopadu na záver veci, nakoľko ako nariadenie Rím I tak i Rímsky dohovor vo výsledku odkazujú v tomto prípade na použitie slovenského právneho poriadku.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky záverom uvádza, že prípustnosť dovolania žalovaného podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., nie je procesne daná.

Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

33. Žalobca prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. v tom zmysle, že namieta nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu, nakoľko toto záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi súdov doteraz nebola riešená právna otázka, a síce či „môže niesť predávajúci zodpovednosť za škodu vzniknutú kupujúcemu v podobe sankcie, ktorú mu uložil správny orgán príslušného štátu z dôvodu, že kupujúci uviedol na trh tovar, ktorého kvalita nespĺňala právne požiadavky tohto štátu, v situácií, ak predávajúci nemal vedomosť o tom, na trh ktorého štátu kupujúci tovar uvedie.“

Žalobca namieta vecnú nesprávnosť a nezákonnosť rozhodnutia odvolacieho súdu a zastáva názor, že ak by platilo, že ním dodaný tovar presahoval hodnoty deklarované v priložených certifikátoch, nie je možné dospieť k záveru, že žalobca mal zodpovedať za škodu, ktorá vznikla žalovanému tým, že uviedol na regulovaný trh Maďarskej republiky tovar, ktorý nevyhovoval čo do hodnôt ochratoxínu A, normám platným pre maďarský trh, ak zároveň platí, že z pohľadu slovenského právneho poriadku a slovenských štátnych orgánov, by takýto tovar nebol považovaný za vadný. Podľa dovolateľa platí, že bez ohľadu na hodnoty deklarované v certifikátoch, žalobca bol povinný dodať tovar predovšetkým s parametrami stanovenými pre Slovenskú republiku, nakoľko sa zmluvný vzťah spravoval právnym poriadkom SR.

33.1. Podľa dovolateľa sa krajský súd taktiež nedôsledne a nesprávne vysporiadal aj s ne/existenciou atribútov nároku na náhradu škody, ktorú si žalovaný uplatnil v konaní kompenzačnou námietkou, nakoľko žalovaný nepreukázal, že sankcia uložená mu kontrolným orgánom, ktorá má predstavovať škodu žalovaného, bola uložená v dôsledku nekvality tovaru dodaného práve zo strany žalobcu.

33.2. Žalobca ďalej tvrdí, že žalovaný počas konania nepreukázal, že by sa žalobca dopustil takého porušenia právnej povinnosti, ktorej dôsledkom by bol vznik práve tej škody, ktorej náhradu si žalovaný v konaní uplatňoval, nakoľko ak platí záver odvolacieho súdu, podľa ktorého sa zmluvný vzťah účastníkov spravoval slovenským právnym poriadkom, pri absencii výslovnej dohody o akosti tovaru, má tento podľa žalobcu zodpovedať len požiadavkám kladeným slovenskými právnymi predpismi a teda žalovanému vznikla škoda v podobe uloženej sankcie v dôsledku jeho vlastného konania (uvedenie tovaru na maďarský trh) a nie v dôsledku konania spoločnosti žalobcu (dodanie tovaru), a je na ťarchu žalovaného, že si neskontroloval, či tovar spĺňa limity stanovené predpismi vzťahujúcimi sa na územie kde tovar umiestnil.

34. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj ust. § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 421 C. s. p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (ust. § 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

35. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ C. s. p.; neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil; neoznačí rozhodnutia odvolacieho súdu rozhodované rozdielne; nevymedzí právnu otázku, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, alebo ktorá bola rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne, prípadne tú-ktorú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolací súd ešte neriešil; dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane, bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu; rozdielneho rozhodovania odvolacieho súdu; ako aj

absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie alebo odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; posudzovať či dovolací súd rozhodoval rozdielne. V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.

36. Predpokladom prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. a vôbec toho, aby sa dovolací súd mohol zaoberať tým, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, je naformulovanie otázky, ktorú dovolací súd posúdi ako otázku predbežnú a v prípade, že dospeje k záveru o prípustnosti dovolania, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu meritórne preskúma.

37. Dovolací súd konštatuje, že žalobca v podanom dovolaní, dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., vymedzil okrem vyššie uvedeného, položením podľa neho v rozhodovacej praxi súdov doteraz neriešenej právnej otázky, či „môže niesť predávajúci zodpovednosť za škodu vzniknutú kupujúcemu v podobe sankcie, ktorú mu uložil správny orgán príslušného štátu z dôvodu, že kupujúci uviedol na trh tovar, ktorého kvalita nespĺňala právne požiadavky tohto štátu“ (zvyšok otázky nespĺňa naplnenie definície právnej otázky).

38. Dovolací súd zároveň dáva do pozornosti, že dovolateľ v podanom dovolaní namieta i nespokojnosť s vyvodením nesprávnych právnych záverov zo skutkových zistení.

39. Právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p., sa pritom rozumie tak otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu viď aj 3Cdo/158/2017).

40. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej a teda musela byť rozhodujúca aj pre vydanie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom, čiže také, ktoré vôbec neboli predmetom posudzovania zo strany odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu, resp. jeho právnymi závermi (k tomu viď napr. 3Obdo/28/2018 a 3Obdo/64/2018).

41. Uvedenému musí zodpovedať aj argumentácia dovolateľa, pokiaľ ide o vymedzenie prípadnej nesprávnosti právneho posúdenia odvolacím súdom, a pokiaľ ide o uvedenie právnej argumentácie, ako mal podľa jeho názoru odvolací súd vec správne posúdiť. Táto povinnosť sa vzťahuje nielen na samotné vymedzenie právnej otázky - ktorá musí byť pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca - ale aj na to, aby právna otázka (a dovolateľom predložené právne posúdenie veci) mala oporu v skutkovom stave zistenom súdmi nižšej inštancie, nakoľko - ako už bolo vyššie uvedené - dovolací súd je v zmysle ustanovenia § 442 C. s. p. viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil odvolací súd (rovnako aj 3Obdo/1/2019).

42. Naopak prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. nemôže byť daná, ak je zamerané na riešenie skutkových, a nie právnych otázok. Predmetný záver zaujatý dovolacím súdom vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach viď aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017) je aktuálny v rozhodovanej veci. Vo veci konajúci senát dovolacieho súdu na ňom zotrúva a nevidí rozumný dôvod, aby sa od neho odklonil.

43. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“ v príslušnom gramatickom tvare) z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný

súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať".

44. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľom nastolená otázka - tak, ako je sformulovaná v jej prvej časti - je otázkou právnou: „môže niesť predávajúci zodpovednosť za škodu vzniknutú kupujúcemu v podobe sankcie, ktorú mu uložil správny orgán príslušného štátu z dôvodu, že kupujúci uviedol na trh tovar, ktorého kvalita nespĺňala právne požiadavky tohto štát", a súčasne otázkou, ktorou sa mali, avšak sa nezaoberali už súdy prvej i druhej inštancie.

44.1. Je nevyhnutné skonštatovať, že v predmetnej veci ide o uplatnenie nároku z vadného dodania tovaru, kde súdy oboch inštancií dospeli k záveru, že škoda spôsobená dodávkou vadného plnenia predstavuje zaplatenú správnu pokutu, a to bez toho, aby bola v konaní preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody titulom vadného plnenia zo strany žalobcu a zaplatením správnej pokuty zo strany žalovaného. Uvedené namietal žalobca už vo svojom odvolaní (na č. I. 844 spisu), kde zdôraznil práve neexistenciu kauzálneho nexu medzi konaním jeho spoločnosti a zaplatením pokuty argumentujúc, že ak by aj dodal žalovanému vadnú papriku, jej dodanie by samo o sebe nemalo za následok uloženie a zaplatenie správnej sankcie, resp. toto nastalo až dôsledkom konania samotného žalovaného, ktorý uviedol na trh tovar, ktorý nespĺňal limity stanovené maďarskými právnymi predpismi, a teda uloženie sankcie si privodil sám tým, že uviedol na trh tovar, nepoznajúc alebo ignorujúc právne predpisy vzťahujúce sa na územie, na ktorého trh žalovaný tovar uviedol.

44.2. Už okresný súd pri rozhodovaní o opodstatnenosti kompenzačnej námietky žalovaného, vychádzajúc z rozhodnutia Najvyššieho súdu Maďarskej republiky, ktorý potvrdil rozhodnutia nižších správnych orgánov Maďarskej republiky o pokute v zníženej výške na základe pripojeného protokolu o tom, že bola prekročená hodnota ochratoxínu A, bol toho názoru, že žalobca dodal žalovanému vadnú papriku, a teda boli splnené zákonné podmienky pre priznanie náhrady škody žalovanému, ktorá mu vznikla zaplatením pokuty v súvislosti s nekvalitne dodaným tovarom zo strany žalobcu. Odvolací súd s uvedeným súhlasil a doplnil tým, že porušenie povinnosti zo záväzkového vzťahu ako predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu vidí v dodaní vadnej papriky s prekročenými hodnotami ochratoxínu A v nej, v dôsledku čoho uplatňovaná škoda vznikla a začo následne bola žalobcovi uložená pokuta, a teda mu vznikla škoda, pričom predpokladom pre riadne uplatnenie nároku na náhradu škody je preukázanie príčinnej súvislosti medzi vadným plnením a vznikom škody.

44.3. V súvislosti s uvedeným dovolací súd uvádza, že posudzovanie otázky náhrady škody zaplatením správnej pokuty je obchádzaním zákona, nakoľko v konaní pred okresným ako aj odvolacím súdom neboli zisťované všetky zákonné atribúty inštitútu náhrady škody, keďže súdy sa vôbec nezaoberali posudzovaním obsahu kúpnej zmluvy, bez ohľadu na jej formu, konkrétne v časti dohody strán o akosti, resp. kvalite dodávaného tovaru, resp. iba stroho skonštatovali, že táto nebola medzi stranami výslovne dohodnutá (bod 60. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). Na uvedené upozornil žalobca už vo svojom odvolaní, kde tvrdí, že pri absencii výslovnej dohody o akosti tovaru, má tento podľa žalobcu zodpovedať len požiadavkám kladeným slovenskými právnymi predpismi a teda žalovanému vznikla škoda v podobe uloženej sankcie v dôsledku jeho vlastného konania (uvedenie tovaru na maďarský trh) a nie v dôsledku konania spoločnosti žalobcu (dodanie tovaru). Uvedené je o to podstatnejšie i vzhľadom k tvrdeniu žalovaného, že žalobca vedel, že žalovaný obvykle distribuuje tovar na maďarský trh, čo však podľa dovolacieho súdu neznamena, že je a bude tomu tak vždy, a teda i v tomto konkrétnom prípade, ergo takýto predpoklad žalobcu nemôže automaticky determinovať vlastnosti ním dodaného tovaru a s tým súvisiacich, na tovar sa vzťahujúcich limitov.

44.4. Z rozhodnutí súdov oboch inštancií je zrejmé, že tieto síce skúmali a následne kladne vyhodnotili existenciu príčinnej súvislosti medzi vadným plnením zo strany žalobcu a vznikom škody na strane žalovaného, avšak neskúmali pre rozhodnutie vo veci podstatnú otázku príčinnej súvislosti medzi vznikom škody v dôsledku vadného plnenia žalobcu a zaplatením správnej pokuty žalovaným. Uvedené bude úlohou súdu, a to najmä s akcentom na tvrdenú absenciu výslovnej dohody zmluvných strán o kvalite a akosti tovaru, nakoľko ak táto nebola stranami vymienená, uvedené signalizuje práve nedostatok v existencii kauzálneho nexu. Preto ak konajúce súdy dospeli k opačným právnym záverom, aké sú uvedené vyššie, došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci pre nevyriešenie významných a kľúčových právnych otázok, ktoré mali vplyv na rozhodnutie prejednávaneho sporu.

45. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ dôvodne namietal nesprávne

právne posúdenie veci odvolacím súdom vo vyriešení pre vec kľúčovej právnej otázky (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.), najvyšší súd žalobcom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.).

46. Keďže dôvody, pre ktoré bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu, sa vzťahujú aj na rozsudok súdu prvej inštancie a v prípade zrušenia výlučne rozsudku odvolacieho súdu by bol odvolací súd povinný rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, dovolací súd aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania (čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku) konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 C. s. p.) a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 450 C. s. p.).

47. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

48. V ďalšom konaní sú súde nižšej inštancie (súd prvej inštancie a aj odvolací súd) právnym názorom dovolacieho súdu viazané (§ 455 C. s. p.).

49. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.